

၁/၂ ဘာသာစကားပြောရေးစနစ်များ

အခြေခံအုတ်မြစ်*

အကျဉ်းချုပ်

အကျဉ်းချုပ်ရေးစနစ်များနှင့် ၁/၂ ဘာသာစကား (Official Language) နှင့် စံဘာသာစကား (Standard Language) မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အကျဉ်းချုပ်ရေးစနစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရန်အတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။ အခြေခံအုတ်မြစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရန်အတွက် အကျဉ်းချုပ်ရေးစနစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။

အခြေခံအုတ်မြစ်များ / / အခြေခံအုတ်မြစ်? ၁/၂ ဘာသာစကား? ဘာသာစကား? မြန်မာနိုင်ငံအတွက်

အကျဉ်းချုပ်

အခြေခံအုတ်မြစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရန်အတွက် အကျဉ်းချုပ်ရေးစနစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။ အခြေခံအုတ်မြစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရန်အတွက် အကျဉ်းချုပ်ရေးစနစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။

၁/ ဘာသာစကားရေးစနစ်များ

အကျဉ်းချုပ်ရေးစနစ်များနှင့် ၁/၂ ဘာသာစကားပြောရေးစနစ်များအတွက် အကျဉ်းချုပ်ရေးစနစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။

၁/ ၁/၂ ဘာသာစကား [ဝန်ထုပ်၊ ဝန်ထုပ်]

၂/ ဘာသာစကား [ဝန်ထုပ်၊ ဝန်ထုပ်]

* ဒေါက်တာ၊ ကထိက၊ မြန်မာစာပေနှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်

qL/jci;jzpygon/ Eii hwm\w&mi fupörsn, tm;vhuuqmi &u&mvöf jrefmbom
pum;ullta&;jizpáp? tajmji;jzpbp tohyk/vyáqmi &ejzpbñf

&Hobompum;onf vlrsm;vnEii hom bompum;jzplyD t"yñ, &Sfvií
oiygon/ &Hobompum;ullwnfrwf xéfausnií ay;&eft w&ivnf Eii hwmft p&u
w&mi f tççhtmPm ay;xmaom tzçt pñ;jzpbñh jrefmpmt zbuñ zçpñ;xmoní [k
xiygon/ xñNumi &Hobompum;a&;aomt çg Eii hwmft p&u w&mi f tççhtmPm
ay;xmaom tzçt pñ;u teu zççay;xmonh aOg [n&rsn;om jzpbíygon/ oñbñ
tajccDya' u çrsvxmaom jy | mefcsuñvñvñen&ma&mygrnf

2?/ plbompum; [bñf

jrefmt bñmevöf jpuñ]taumiíqñ erem/ Eii í, D&ef tajccy/xmaomt &ñ¹ [k
zççkmygon/ xñNumi ð plbompum; [bñvñf Eii hvpEii íñ taumiíqñerem
yñy/xmaom bompum;yijzpbñf Eii hvlí Eii hvlí wöf bompum; trççç? pum;
toççç trççç wñm;wöf pñ;jzpf tohyñonh plbompum;² wpc&ñf

vrbomaA' aOg [n&rsn;tzççvöf vñf]pñum; qbnrññ pum;wpcwöf
bompum; yñvñsñ&bnñteuf bompum;oi&e? ynmoi&e? vxkubçç h&;
aqmi &u&ef ponhvñí efrsn;wöf us, us, jyejye? tohyñonh bompum;ull qL/vñ
oní [kzççkmygon/

plbompum; qbnrññ yñ&ftmjziñ bompum;wpcñuñ rçibompum; wpcñ
tjzpf tohyñeorsn; \ñm;wöf jzpbay:aeonh pum;toççç trçççxñ pñ;jzpf
owrsvjciççonh toçççvprççyijzpygon/ plbompum; \ t"uwnöerññ a' oç
pum;trççç \ uñym;ñuñ tuçççajrnií qñ;jzpbp&eEsh bompum; \ vñyáqmi f csuñuñ
tus, jyeñqñ jzpbp&ejzpbñf⁴

ñaveEii hvlöf pñ *lvypum;ull 17 &mpñemyñí Esh 18 &mpEñft wöf wöçaw&
onh txuñvefvñrsn; \ t, Oñuñqñ vñtoñuñftöeñu ajymqñbnh pum;rsn;ull
tajccñyD jzpbççvñçbnñf ñaveEii íñt *lvypum;ajymorññxñ atmupzñ⁵ urñb&p⁷
wuñvñrsn;u ynñwvñyñkñvñrsn;ajymonh tokççñuñ pñ *lvypum;tjzpf owrsvñuñ
onñf

¹ jrefmpmt zñ2008? 103/
² Standard Language
³ uñv;2008? 119/
⁴ atmiñriñD? 2015? 2/
⁵ Upper Classes
⁶ Oxford
⁷ Cambridge

w/vEi hvi w/vfto lu & mayi f r s p b e d t c s i f c s i t j y e f t v s f e m v n i
 E p e f r & y / w / v f t o l u t r s r d N u m u r e f & i f ¹ p u m o n i w / v j n b b r w E i f f
 p h v / v b o m p u m ² t j z p f 1930 j y n e s u o w r s v j c i f c k o n / p h v / v b o m p u m t j z p f
 o w r s v c k m & o n h r e f & i f p u m u h w / v E i h v i t r s o l p u m (Pütōnghuà) [k
 v n f a u m i ? x l D r E i h v i f t r s o m b o m p u m (Guóyǔ) [k v n f a u m i ? p i f u m y E i h v i
 1/2 o l b o m p u m w p c k t j z p f o w r s v x m a o m w / v b o m p u m (Huáyǔ) [k v n f a u m i f
 a c : a 0 : N u o n f ³

u r f a y : & b o m p u m t r s r d x l w i r w h b n h b o m p u m t c s i f c s i f q u b g f
 v l v i f p h v p c k & y g r n / t * l v y b o m p u m u h w p l u r f v l u N u m c h t j z p f t o h y l u o n /
 x l t * l v y p u m a j y m o w l u t * l v y p p u m u b m a j y m & o n / j r e f n E i h v i f v n f b o m
 p u m r w b l w i f & i f o m t a j r m u f t r s r & b n / A r p u m t l y p d i f s r w g y i f A r n ? x m 0 , ?
 t i f ? " E R a w m i & p o n z i h t o l u f t r s r & b n / A r p u m t l y p d i f t o l u f v p f r d
 j z p b n A r p u m u h t r s r v u c h t o h y l u i j r e f n p u m [k o w r s v x m j c i i j z p b n /
 j r e f n p u m u h j r e f n E i h v i f v p E i h v i f N / H N u m c h t a e E S i v n f o h o v p h t a e E S i v n f t o h y k
 o n / v r b a x m i l u n i v i f p p u m o n i b o m p u m t a & y g r x l w i t o h t o i q i E S h
 t a & t y g q h z p b n / w & m o i b l v i f p p u m u h t o h y k & o n / w & m & h v i p b i t s u t & e f
 u p o s n ? p n a y y n m a & q h & m u p o s n ? w & m o i l u p o s n w i f w p j y n i v h t w i f t w m t & t o h
 j y k & o n /

j r e f n v p E i h v i f N / H & b w i f & i f o m v r s r s t a e j z i r l r e v l \ r d i b o m p u m ⁴ o n f
 y x r b o m p u m j z p l y d j r e f n b o m p u m o n i ' l v d b o m p u m j z p b n / j y n e , f
 t o b o u w i f & i f o m j y n b r s E S h a j r j y e h ' o u j y n b r s t j y e f t v s f q u b g b n h
 t c q w i f j r e f n p u m u b m N u m c h t j z p f t o h y k v g l u p h q u b g l u o n / p l b o m
 p u m \ t " l u w n o e f r i a ' o d p u m t r s r d \ u l y m r i u l t u o f a j r m i f q h j z p a p & e E S h
 b o m p u m \ v l y a q m i t s u l t u s j y e l q h j z p a p & e j z p b n / j r e f n b o m p u m o n f
 j r e f n E i h v i f & b a w m i f a y : a j r j y e l w i f & i f o m w l \ u l y m a o m b o m p u m r s u h t u o f
 a j r m i f q h z p a t m i f v l y E i h v i f b n f i v n f p l b o m p u m \ v u p m w p & y j i j z p b n / j r e f n
 E i h v i f r n b n h t & y a ' o u ? r n b n f t v i u a j y m q l b n p u m o n i p p u m j z p b n f [k
 w & m o i b w r s v x m j c i f r d r & b o m i v n f , c i u j r e f n E i h v i f N l u w n j z p a o m & e l e k t u
 u v l t r s r p k a j y m q l o m p u m E S h j r e f n t o l u x l v i f i b n h a j y m q l t r s u l p l b o m p u m
 t j z p f t r s u v u c l u s i b n l u j c i f j z p b n /

v l t z l t p n i r s u p p u m o n i t q i f t w e f t m j z i h t j c m p u m t o l u f s r \
 t x u i w e b n h t o l u f v p f r d j z p b n / t q i f r i b o m p h t o l u f u l t p h u p o s n ?
 q u b g h & ; r d) n r s ? y n m o i N u m a & q h & n r s E S h t " d u o l t [l w i y i r t a & ; b o m

¹ Mandarin
² Standard Chinese Language
³ wikipedia
⁴ mother tongue

pum,¹ wlvvi tohylv&bn/ plbnftjcm; pum;to&uf&sm;xuf yhoowf&svf
csyft&son/ tjc; pum;to&uf&sm;w&f tohylv&omr&f, &fonh toh&sm? rav&fuef
aom toh&sm? Mur&w&faom toh&sm;ull plbmompum;ua&fni &fion/ tjc;to&uf&
sm;xuf bompum;ajymi&v&huly&h&ke&of&umu& &on/

2/3/ tr&om;bompum; [bnf

tr&om;bompum;ull vrbmoma' tbd&me&w&f E&f&hvp&E&f&f& tot&rs&vfyk
vuf&km&aom tr&om;a&;o&fyiv&u&P&E&sh&qu&EG& vsu&bnh bompum; jz&pon&f
[kz&f&q&k&my&gon/

tr&om; bompum;³q&bn&f&f& (1) E&f&hwp&ct&w&uf w&om&Oif tot&rs&vfyk&cm;
aom bompum;? (2) a'och bompum;wp&ct&ull tp&h&q&f&mu&ph&sm;w&f tohylv&ef
vuf&km&aom t&gr&w&f&v&nf x&bompum;ull tr&om;bompum; [h&jyn&E&f&bn/ &
oh&on&f , if&f&f& w&om&Oif&h&om&om&um;E&f&rw&ay/ om'ut&m&j&zi&h t&m&u&w&lu&E&f&f&h
tr&sm;pk&w&f =&if&w&h&w&om&Oif &h&om&om&um;on&f r&sm;aom&t&m&j&zi&h j&y&f&op&ol& [kvf
t*lv&f&bompum; wp&ct&jz&pa&ew&w&on/ o&h&mw&f =&if&w&h' och&sm&aj&ym&um;on&ha' och
r&f&ibompum;r&sm;on&f tr&om;bompum;r&sm;jz&pon&f a, b&k& st&m&j&zi&h pa&og& [n&
on&f ue&b&g& f&it&w&uf tohylv&om bompum;r&sm? Bu&dr&ms, j&y&eb&nh v<&z&bt&pn&f
r&sm;u&aj&ym&on&h bompum;r&sm;ull &n&h&f&j&ci&jz&pon&f⁴ ur&f&E&f&f&h&tr&sm;t&j&ym;w&f ull&v&D
ac&w&ha&mu&f&f&w&f ty&f&f&bl&u&v&v&h& bompum;ull &h&om&om&um;t&jz&pf qu&iv&uf
ue&f&om&f&v&nf r&f&v&h&w&f&f&if&om; bompum;r&sm;ull tr&om;bompum;t&jz&pf
tohylv&mc&lu&on/ t&cl&E&f&f&h&tr&sm;w&f&f&ul&v&v&h& bompum;ull &h&om&om&um;t&jz&pf
qu&iv&uft&oh&j&lav&mb&lr&f&E&f&f&h&tr&om;a&;v&u&P&mu&h&xi&f& y&apa&om&tr&om; b&om
pum;ul&bm &h&om&om&um;t&jz&pf tohylv&cl&u&on/ j&re&f&mbompum;on&f tr&om;
bompum;v&n&f&jz&pn&y&D p&h&t&jz&pv&uf&cl&u&f&f&oe&aom plbmompum;v&n&f&jz&pon&f

2/4/ jre&f&mpm? jre&f&mpum; x&e&f&of&f&a&;t&w&uf t&m;x&kv&bul&f&yr&f&h&sm;

jre&f&mpmon&f tr&om;pn&jz&pon&f&f&av&sm&uf jre&f&mpm&v&n&f&v&h&f&f&h&;t&w&uf a&f&st&cg
uv&nf rif&t&qu&qu&f ap&mi&h&f&f&u&ct&h&om tp&of&t&v&n&f&f&bn/ v&v&v&vy&h&;&N&y&D&on&h
a&mu&f&v&f&v&nf jre&f&mpmon&f &h&om? au&sm&f&om&jz&pv&n&y&D E&f&f&h&w&n&ft&pk& t&qu&qu&f
&f&kv&pl&u&f tav;x&map&mi&h&f&f&u&f&v&uf &f&bn/ jre&f&mbompum; cl&f&rm&f&be&E&f&f&apa&;ull
ar&f&f&f&v&v&uf 1963 c&E&f&v&f&f& jre&f&mpmay&j&y&f&h&;E&f&h b&om&j&y&e&h&un&f&f&f&ul& pw&if& z&pn&f&ch

¹ written language
² Swann et al., 2004, 219.
³ National Language
⁴ ulv;2008? 88-89/

azmfyyg/4pmoñ v0ppDeBUDme? v0ppf'mvftm; jzeZL;a&; vlyf ef \ 1/4pmwpápmi lull
aumuEkwf azmfyxmjiçif jzplygon/ þ pmv0f [tm;]ulle&m 3 ae&myib0xmaNlumiç
aw0jciçonf trñ;ull trñ;çf rob0w0us, þ0a&;ae jciçaNlumiçzþonf

quvuf tmupm;Esh um, ynm0p0Dme \ 'kvd tñr0vrf tw0f0eivp0p \
vur0vzihxkwjyeb0maom 1/4pmwpápmi lull xkwEkwivifyygrn/

jrefmEñif þub0t z0çy? rau0wñifa' oB0p tmupm;Esh um, ynm0p0Dme?
PAKOKKU BIKE ASSOCIATION Esh okB0ç hq;wlu0wñ y0aygiçif
ycluñE0 okB0ç çvm;zv0ç: Mountain Bike pub0lyñif y0e ul02018 cE0p?
atmu0w0bm (21) &u0e0w0f usifyyk0v0ç0çy0ç&Esh rau0wñif
a'ob0t p0t zEsh n0çifay;Eñif y0çef &nñ0çy0çmjzih wifyvñiçifEsh
ywb0uf [OK] [ksv0çsufy0çaNlumiç o0Eñif y0çeftaNlumiçNlumiç ty0çonf¹

azmfyyg/4pmv0f pmxkwjyeb0bnf 1/400bom0pum \ e, y, w0f tu0r0i0bnh
bmonjcm; t*lv0pum;vñrsm;ull tvç wul xn0ç0f toñy0çifçrñ 1/400 bmon0pum;
ullrx0çrify0çub0lyifjzþ0eygonf

xyñif ynma&;0eBUDme? tqifriynm0p0Dmeu xkwjyeb0nh 1/4pmwpápmi lull
xkwEkwivifyygonf

[ynma&;0eBUDme? 0eNl0D&N \ &nñ0çsufy0çpmt & tar0d0eEñif ð Ajrmuf
u, Bñif0çem; jyn0e, ? Boone jrñ0B Appalachian State University Esh jrefm
Eñif tqifriynmu@ y0aygiçaqmi &Eñif h&; tw0f jrefmEñif ð ynma&;
0eBUDme \ owr0sv0çm;ð0om tçsurm;taeEsh y0aygiçaqmi &Eñif h&;
tw0f MoU/MoA a&;x0çaqmi &Eñif v0uf &0çaNlumiçEsh atmu0ázmfyyg
e, y, çm;tw0f y0aygiçaqmi &Eñif v0çaNlumiç ur0v0çvñiçifup0eEsh
ywb0uf tqifryw0b0wEsh MoU/MoA a&;x0çy0ç? rjy0twnfyk jyeNlumiç
ay;y0ç&Eshazmfyygynm&y0e, y, çm;w0f Faculty Echang Program ol [kwf
Student Echang Program þonjzihowr0sv0çm;ð0bnh vlyf e0p0f rñur0çEsh
umvowr0sv0çurm; þonw0lull þ0p0Dme0ñ (18? 62017) &u0e0y
ta&mu0fay;yñif y0çef taNlumiçNlumiçygonf

(u) Social Science e, y, ftw0f History, Archaeology, Oriental Studies
Political Science, International Relations bmon&yfçm;

(c) conomics e, y, ftw0f Chemistry, Physics Biologic, IT, Mathematics,
Geology bmon&yfçm; } [ð aw0onf

azmfyyg 1/4pmv0f þmaNlumiçfa& 10 çul00gu0sv0çkwnfjzih&y0ç0þ0a&;xmjiçif? rñ0bom
pum;w0f &ly0çomjzþ0om jrefmpum;vñrsm;ae&mw0f t*lv0pum;vñrsm;ull tvç wul

¹ pmt rsv0 5(29)^tmupm^0u&
² pmt rsv0 tqifriñeyw^rDg' (ecq-1)2017(4727)

ပတ်ဝန်းကျင်

အခြေခံ

- ပတ်ဝန်းကျင် (2008)၊ *ပတ်ဝန်းကျင်အခြေခံအုတ်မြစ်*၊ ယင်းအခြေခံအုတ်မြစ်
- ပတ်ဝန်းကျင် (2010)၊ *ပတ်ဝန်းကျင်အခြေခံအုတ်မြစ်*၊ ယင်းအခြေခံအုတ်မြစ်
- ပတ်ဝန်းကျင် (2012)၊ *ပတ်ဝန်းကျင်အခြေခံအုတ်မြစ်*၊ ယင်းအခြေခံအုတ်မြစ်
- ပတ်ဝန်းကျင် (2016)၊ *ပတ်ဝန်းကျင်အခြေခံအုတ်မြစ်*၊ ယင်းအခြေခံအုတ်မြစ်
- ပတ်ဝန်းကျင် (2008)၊ *ပတ်ဝန်းကျင်အခြေခံအုတ်မြစ်*၊ ယင်းအခြေခံအုတ်မြစ်

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၀၈)။ *မြန်မာစာအဖွဲ့စည်းစဉ်းစာ*။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့စည်းစဉ်းစာ။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၂)။ *မြန်မာစာအဖွဲ့စည်းစဉ်းစာ*။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့စည်းစဉ်းစာ။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၅)။ *လူမှုဘာသာဗေဒသဘာဝတရား*။ ရန်ကုန်၊ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၅)။ *ဘာသာစကားသုတ*။ ရန်ကုန်၊ ရှုစာအုပ်တိုက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၈)။ *သုတေသနဟူသည်*။ ရန်ကုန်၊ ဧရာဝတီစာပေတိုက်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

Swann, J., A. Deumert, T. Lillis and R. Mesthrie. (2004). *A Dictionary of Sociolinguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Wardhaugh, R. (2006). *An Introduction to Sociolinguistics*. Fifth edn. Oxford: Blackwell Publishing.

အင်တာနက် အကိုးအကား

- https://en.m.wikipedia.org/wiki/Standard_language.
- <https://www.quora.com/what's-the-different-between-an-official-language-and-a-national-language>.
- <http://www.moe.gov.mm>

သတင်းစာ

- ကြေးမုံ၊ (၁၅၊ ၆၊ ၂၀၁၉)
- ကြေးမုံ၊ (၁၈၊ ၆၊ ၂၀၁၉)

ရုံးစာ

- စာအမှတ်၊ ၅(၂၉)/အားကစား/ဝကရ
- စာအမှတ်၊ ၃၉၃၊ ရတသ၊ ကသရ/ Time Table/ ၂၀၁၈
- စာအမှတ်၊ ၈၈၄၊ ရတသ(ပါရဂူ)၂၀၁၉
- စာအမှတ်၊ မူဝါဒ(အစည်းအဝေး) ၂၆၄၅/ ၂၀၁၉(၂၂၃၃၆)
- စာအမှတ်၊ အဆင့်မြင့်/နပတ/မူဝါဒ(နဆေး-၁)၂၀၁၇(၄၇၂၇)
- စာအမှတ်၊ အုပ်ချုပ်မှု(တွဲဖက်ပါမောက္ခ/တွဲဖက်)/ ၂၀၁၉(၄၉၉၀)
- လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာရုံး၊ မကွေးမြို့၊ (၉၊ ၆၊ ၂၀၁၅)